

Vooraf

Deze tekst is in de “jij-vorm” geschreven. In dit geval wordt de leerling zelf vanaf 12 jaar, aangesproken. Als ouder of als andere geïnteresseerde mag je je door deze jij-vorm “aangesproken” voelen.

Jouw CLB en jouw rechten op integrale jeugdhulpverlening

CLB & Integrale Jeugdhulp?

Centra voor leerlingenbegeleiding (CLB) – dus ook Vrij CLB Meetjesland - maken deel uit van de ‘Integrale Jeugdhulp’. Integrale Jeugdhulp is de verzamelnaam voor hulp voor jongeren tot 18 jaar in Vlaanderen. Al deze organisaties volgen de regels van Integrale Jeugdhulp, waarin ook jouw rechten staan.

Behoren tot de Integrale Jeugdhulp

- Centra voor Leerlingenbegeleiding (CLB)
- Algemeen Welzijnswerk
- Bijzondere jeugdbijstand
- Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg
- Kind en Gezin
- Centra voor Integrale Gezinszorg
- Voorzieningen die samenwerken met het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (= VAPH; ook wel “Vlaams Fonds” genoemd in de omgangstaal)

Algemene regels

- Hulpverlening moet goed voor jou zijn. Dat spreekt voor zich. Elke keuze, elke beslissing moet goede gevolgen hebben voor jou. Zowel die van de hulpverlener als van je ouders, maar ook van jezelf. En dat is niet altijd gemakkelijk.
- De regels zijn niet hetzelfde voor ‘bekwame minderjarigen’ en ‘onbekwame minderjarigen’.
- Taal, godsdienst, cultuur, handicap... maken geen verschil in de Integrale Jeugdhulp.

Jouw ouders

Jouw ouders hebben ‘ouderlijk gezag’ tot je 18de. Dat maakt ze verantwoordelijk voor jou. Daarom mogen ze belangrijke beslissingen nemen over jouw opvoeding, woonplaats, opleiding, vrije tijd enz. En dus zijn ze ook betrokken bij jouw hulpverlening.

(On)bekwame minderjarige?

Voor veel dingen zegt de wet dat je pas ‘bekwaam’ bent vanaf je 18e. Autorijden is daar een voorbeeld van. Voor sommige dingen ben je wel al op jongere leeftijd bekwaam. Met een brommer rijden mag vanaf 16 jaar. Integrale Jeugdhulp ziet de meeste jongeren als bekwaam vanaf hun 12e. Vanaf 12 jaar ben je een ‘bekwame minderjarige’ als je goed kan inschatten wat goed voor je is en wat niet. Kan je dat niet, dan moet de hulpverlener dat aantonen. Dan ben je een ‘onbekwame minderjarige’. Of je al dan niet ‘bekwaam’ bent, kan verschillen van situatie tot situatie. Het is dus niet zo dat een ‘onbekwame’ jongere dat ook voor alles is en dat dat zo blijft.

Jouw rechten

1. Recht op hulp

Organisaties die hulp verlenen zoals jouw CLB moeten je helpen voor zover ze dat kunnen. Kunnen ze dat niet, dan moeten ze je informatie geven over waar dat wel kan. Jouw school werkt samen met ons CLB: Vrij CLB Meetjesland. (www.vclbmeetjesland.be). CLB staat voor “centrum voor leerlingenbegeleiding”.

2. Beslissen over hulp

Als **bekwame** minderjarige mag je meestal zelf beslissen of je hulp wil of niet. Sommige CLB-begeleiding is verplicht, bijvoorbeeld leerplichtbegeleiding als je te vaak afwezig bent. Die kan je niet weigeren. Voor de rest kan alleen de jeugdrechter je verplichten om hulp te aanvaarden. Je hebt ook het recht om het niet eens te zijn met een deel van de hulpverlening. Ben je niet bekwaam dan beslissen je ouders.

3. Informatie

Je moet duidelijke informatie krijgen over hoe de hulpverlening zal verlopen. Op al jouw vragen moet je een eerlijk antwoord krijgen, tenzij dat dat je onnodig zou kwetsen. Je moet ook informatie krijgen over hoe het verder loopt als je geen hulp meer wil.

4. Hulp in alle vertrouwen

Hulpverleners, en dus ook CLB'ers, hebben beroepsgeheim. Dat geldt ook tegenover je ouders.

Ook al geldt het beroepsgeheim, soms is het beter dat jouw hulpverlener iets met je ouders bespreekt. Dat spreek je dan af met je hulpverlener. Alleen met jouw toestemming zal die dat ook doen.

Hulpverleners moeten jouw privacy respecteren. Je sms'jes, e-mails, brieven, dagboek... mogen je ouders of je hulpverleners niet zomaar inkijken. Alleen als je in gevaar bent, of als ze bijvoorbeeld denken dat je drugs gebruikt of iets gestolen hebt, mogen ze dat.

5. Respect voor je gezin

Hulpverleners moeten respect hebben voor je gezin. Je gezinsleven is erg belangrijk. Je ouders hebben daarom recht op hulp bij jouw opvoeding.

6. Inspraak

Je hebt inspraak. Dat wil zeggen dat je altijd mag zeggen wat je denkt over de hulp die je krijgt. Je mag ook altijd zeggen hoe je je erbij voelt. Bij beslissingen moet daar zoveel mogelijk rekening mee gehouden worden.

7. Bijstandspersoon

Het kan zijn dat je niet graag alleen op gesprek komt. Dan mag je iemand meebrengen waarbij jij je goed voelt en die jij vertrouwt. Dat is dan je bijstandspersoon. Let op: je mag niet zomaar eender wie kiezen! Je bijstandspersoon moet ofwel beroepsgeheim hebben ofwel iemand van je school zijn. En die mag niets te maken hebben met de hulp die je krijgt.

Jouw CLB-dossier

1. Wat staat er in jouw CLB-dossier?

Klop je aan bij hulpverlening, dan wordt er een dossier aangemaakt. Daar komt alles in wat te maken heeft met jouw hulpverlening.

- b.v. Wie ben je, waar woon je, hoe kunnen we je bereiken, jouw gezin, ...
- b.v. Onze gesprekken en onderzoeken
- b.v. Gegevens van andere mensen die bij jouw begeleiding betrokken zijn. Bv. een logopedisch verslag.

De CLB-medewerkers mogen in het dossier enkel gegevens opnemen die van belang zijn voor de begeleiding. Verouderde gegevens en alles wat niet meer belangrijk is, worden verwijderd.

Zijn daar gegevens over je gezondheid bij, dan worden die apart bijgehouden.

2. Is 'toegang' tot het dossier hetzelfde als 'inzage'?

'Toegang' tot het dossier is niet hetzelfde als 'inzage'. De wet op de Privacy bepaalt dat iedereen altijd het recht heeft om te weten wat er over hem geschreven is. Dat heet 'toegang' hebben tot zijn CLB-dossier. Dat betekent niet dat jij of een andere rechthebbende zomaar 'inzage' heeft. Jouw volledige CLB-dossier zomaar lezen, of er een kopie van krijgen of er zomaar naar kijken op een computerscherm, heet 'inzage' hebben en dat kan niet zomaar. Zie de voorbeelden in het blokje hiernaast.

De CLB-medewerker bepaalt hoe jij of een rechthebbend iemand toegang krijgt tot jouw dossier.

- Toegang door **inzage**: de delen van jouw CLB-dossier (op papier of op computerscherm) waartoe jij toegang hebt, lezen. Deze inzage gebeurt altijd samen met een CLB-personeelslid, die dan bv. kan toelichten wat je leest.
- Een **afschrift** is effectief een kopie van de gegevens waar jij als leerling volledige **inzage** in hebt. Deze kopie moet echter uitdrukkelijk de vermelding *"dit afschrift (rapport) is vertrouwelijk en persoonlijk. Deze gegevens mogen enkel gebruikt worden voor de doelstellingen van de jeugdhulp"* bevatten. Een afschrift van de gezondheidsgegevens dient de vermelding *"strikt persoonlijk en vertrouwelijk"* te bevatten. Het bezorgen van een afschrift van bepaalde gegevens zonder een begeleidend gesprek gebeurt in principe niet. Na het gesprek wordt bepaald of een afschrift wel hoeft. Voor een afschrift betaal je vooraf de kopiekost per pagina en betaal je ook de eventuele verzendingskosten.
- Een **rapport** is een samenvatting van de gegevens waartoe jij **toegang** hebt via een gesprek, rapportage of gedeeltelijke inzage, omdat een volledige inzage afbreuk zou doen aan de privacy van een derde. Dit rapport dient eveneens de bovenvermelde zinsnede te bevatten. Voor een afschrift betaal je vooraf de kopiepost per pagina en betaal je ook de eventuele verzendingskosten.

Wat mag je niet inkijken? Informatie...

- die bezorgd is door iemand anders die dat vertrouwelijk wil houden;
- over iemand anders;
- die je zou kunnen schaden of je in de war kan brengen;
- in documenten bestemd voor het gerecht.

Je mag zelf gegevens laten toevoegen of verbeteren in je dossier. Als je ernstige redenen hebt om gegevens niet in je dossier te zetten, dan kan je dat vragen. Het mag niet gaan om gegevens die erg belangrijk zijn voor je begeleiding of die het CLB verplicht in je dossier moet zetten, zoals gegevens uit de medische onderzoeken en leerplichtbegeleiding. Je bekijkt dat in ieder geval altijd samen met je hulpverlener.

3. Wie heeft er recht op inzage?

Als **bekwame** minderjarige (vanaf 12 jaar) mag je in principe je eigen dossier inkijken. Dat gebeurt dan wel altijd met een gesprek om uitleg te geven. Indien je dit vraagt, moet de CLB-medewerker daar binnen de tien CLB-werkdagen voor zorgen. Het recht op inzage geldt wel niet altijd en ook niet voor het volledige dossier (zie punt 2 hierboven).

Voor gegevens over je gezondheid ligt het anders. Die kan je alleen inkijken in overleg met de arts.

Bovendien: iedereen die in jouw dossier vermeld wordt, heeft toegang tot dat dossier. Jouw ouders hebben altijd het recht om het dossier in te zien zolang je jonger bent dan 12 jaar. Indien zij toegang vragen tot het dossier van hun kind, moet dat ook binnen de tien CLB-werkdagen mogelijk zijn. Voor hun kinderen vanaf 12 jaar mogen zij dat niet automatisch.

Bij een conflict dat bv. bedreigend is voor de leerling, kan het toegangsrecht van de ouders vervallen.

Voor de volledigheid nog eens zeggen dat alle CLB-medewerkers die “werken” aan jouw dossier en jou begeleiden, altijd toegang hebben tot het hele dossier.

4. Wat gebeurt er met jouw dossier als je verandert naar een school dat niet door ons CLB wordt begeleid?

Als je nieuwe school ook door ons CLB – Vrij CLB Meetjesland – wordt begeleid, blijft je CLB-dossier bij ons. Doch misschien verander je naar een school die niet door ons CLB wordt begeleid. Dan is de CLB-directeur van ons CLB verplicht het multidisciplinaire dossier onverwijld over te dragen naar het CLB dat jouw nieuwe school begeleidt. Jij kan je als bekwame minderjarige vanaf 12 jaar of meerderjarige hiertegen verzetten. Je moet dit zelf doen, per aangetekende brief, aan:

dhr. Tom Walgraeve - CLB-directeur Vrij CLB Meetjesland - Visstraat 14 - 9900 Eeklo

In principe heb je (na je inschrijving in je nieuwe school) hiervoor 10 CLB-werkdagen de tijd. Je kan je niet verzetten tegen overdracht uit je CLB-dossier van volgende gegevens: identificatiegegevens; vaccinatiegegevens; gegevens in het kader van de verplichte begeleiding van leerlingen met leerplichtproblemen; gegevens in het kader van de medische onderzoeken uitgevoerd als vorm van nazorg na een algemeen, een gericht of een bijzonder consult.

5. Hoe lang wordt jouw dossier bewaard?

We bewaren je CLB-dossier tot tenminste tien jaar na de datum van het laatst uitgevoerde consult of vaccinatie. Daarna start de directeur de geëigende procedure tot vernietiging, maar niet vroeger dan het ogenblik waarop jij de leeftijd van 25 jaar hebt bereikt. Vrij CLB Meetjesland laat zijn CLB-dossiers vernietigen door een hierin gespecialiseerde firma.

Bron: